

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Lublinie

LLU – 4100-001-10/2014

P/14/001

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Lublinie

ul. Okopowa 7, 20-022 Lublin

T +48 81 461 31 20, F +48 81 461 31 11

llu@nik.gov.pl

Adres korespondencyjny: Skr. poczt. P-112, 20-001 Lublin 1

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/14/001 – Wykonanie budżetu państwa w 2013 r. w zakresie planowania i wykorzystania dotacji z budżetu państwa na realizację zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami.
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Lublinie
Kontroler	Marek Raczkowski, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 87587 z dnia 16 stycznia 2014 r. (dowód: akta kontroli str. 1-2)
Jednostka kontrolowana	Urząd Gminy Czemierniki, ul. Zamkowa 9, 21-306 Czemierniki, dalej „Urząd” lub „UG”.
Kierownik jednostki kontrolowanej	Kazimierz Sobieszek, Wójt Gminy Czemierniki (dowód: akta kontroli str. 3-4)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie¹ działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

Uzasadnienie
oceny ogólnej

Pozytywną ocenę uzasadniają:

- wykorzystanie dotacji na realizację zadań z zakresu administracji rządowej zgodnie z przeznaczeniem oraz terminowy zwrot niewykorzystanych dotacji,
- prawidłowe sporządzenie sprawozdań budżetowych Rb-50 i terminowe ich dostarczenie do dysponentów głównych przekazujących dotacje.

III. Wyniki kontroli

1. Planowanie dotacji z budżetu państwa na zadania z zakresu administracji rządowej oraz inne zadania zlecone ustawami.

Opis stanu
faktycznego

1.1. W 2013 r. zadania z zakresu administracji rządowej oraz inne zadania zlecone ustawami („zadania zlecone”) gmina Czemierniki („Gmina”) realizowała poprzez: Urząd oraz Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Czemiernikach („GOPS” lub „Ośrodek”). UG wykonywał zadania zlecone z zakresu administracji publicznej, rolnictwa oraz obrony narodowej², a GOPS zadania z zakresu zabezpieczenia społecznego oraz ochrony zdrowia³.

(dowód: akta kontroli str. 5)

¹ W kontroli wykonania budżetu państwa w 2013 roku Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

² W tym zadania związane z ewidencją działalności gospodarczej, wydawanie dowodów osobistych, prowadzenie ewidencji ludności, wydawanie koncesji i zezwoleń, zwrot producentom rolnym podatku akcyzowego, zawartego w cenie oleju napędowego, wykorzystywanego do produkcji rolnej, przeprowadzanie szkoleń i ćwiczeń obronnych.

³ W tym realizacja świadczeń rodzinnych i świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego, organizowanie i finansowanie usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych, opłacanie składek na ubezpieczenia zdrowotne za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne oraz zasiłek stały, niepodlegające obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu oraz finansowanie kosztów wydawania decyzji potwierdzających prawo do świadczenia opieki zdrowotnej świadczeniobiorcom innym niż ubezpieczeni.

Na etapie opracowywania materiałów do projektu ustawy budżetowej na 2013 r. dysponenti części budżetowych nie żądali szacowania kwot dotacji na zadania zleczone, poza dotacją na zadanie z zakresu obrony narodowej oraz zadania z zakresu zabezpieczenia społecznego.

Zapotrzebowanie na dotację na sfinansowanie zadania z zakresu obrony narodowej Urząd złożył do Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego Lubelskiego Urzędu Wojewódzkiego w Lublinie (dalej LUW). W piśmie z 25 maja 2012 r. wnioskowano o przydzielenie środków finansowych w wysokości 1 tys. zł na potrzeby szkolenia obronnego organizowanego w 2013 r. LUW pismem z 20 marca 2013 r. poinformował o przyznaniu środków finansowych w wysokości 0,8 tys. zł, z przeznaczeniem na szkolenie obronne oraz o kategoriach wydatków, jakie można sfinansować z przyznanej dotacji. Pracownik UG odpowiedzialny za realizację tego zadania wyjaśnił, że szacując kwotę wnioskowanej dotacji wzięto pod uwagę orientacyjny koszt opłacenia wykładowcy, zakupu literatury fachowej oraz zabezpieczenia logistycznego szkolenia dla około 25 pracowników. Pomimo otrzymania dotacji w kwocie niższej od wnioskowanej, realizacja nałożonego obowiązku była w pełni możliwa.

(dowód: akta kontroli str. 6-7, 14, 18)

GOPS przekazał 12 czerwca 2012 r. do LUW dokument zatytułowany *projekt budżetu państwa na 2013 r. – zasiłki z pomocy społecznej, świadczenia rodzinne oraz świadczenie z funduszu alimentacyjnego*. Łącznie na realizację w roku 2013 ww. zadań zleconych z zakresu zabezpieczenia społecznego (rozdział 85212) planowano wydatki w kwocie 1 598 tys. zł, stanowiące 104,7% przewidywanego wykonania w 2012 r. (1 526 tys. zł), w tym:

- 1 432 tys. zł (przy przewidywanym wykonaniu w 2012 r. – 1 369 tys. zł) na świadczenia rodzinne (zasiłki rodzinne, dodatki do zasiłków rodzinnych, jednorazowe zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka, świadczenia opiekuńcze oraz składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego za osoby otrzymujące świadczenie pielęgnacyjne, koszty obsługi wypłat świadczeń rodzinnych);
- 166 tys. zł, (przy przewidywanym wykonaniu w 2012 r. – 157 tys. zł) na świadczenia z funduszu alimentacyjnego.

(dowód: akta kontroli str. 15)

W kwestii sposobu sporządzenia ww. projektu, kierownik GOPS wyjaśniła że *Ośrodek, na etapie planowania, przekazał do LUW projekt wydatków w zakresie zasiłków z pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych oraz świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Projekt ten był odpowiedzią na e-maila z dnia 6 czerwca 2012 r. otrzymanego z LUW i zgodnie z wytycznymi został opracowany na formularzu RZ-9. Plan na rok 2013 oszacowano w oparciu o wydatki poniesione w roku 2011 oraz w pierwszym kwartale 2012 r., przewidując wzrost liczby osób ubiegających się o świadczenia i podwyższenie kwot dotychczas zasądzonych alimentów. LUW, na etapie planowania, nie wymagał określenia zapotrzebowania na dotację w pozostałych rozdziałach (85213, 85228, 85295), w których realizowano w 2013 r. zadania zleczone z zakresu pomocy społecznej.*

(dowód: akta kontroli str. 16)

Gmina nie wnioskowała, zarówno na etapie planowania, jak też wykonywania zadania, o dotację na finansowanie kosztów wydawania decyzji potwierdzającej prawo do świadczenia opieki zdrowotnej świadczeniobiorcom innym niż ubezpieczeni, spełniającym kryterium dochodowe. Stosownie do art. 7 ust. 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze

środków publicznych⁴, na sfinansowanie kosztów realizacji ww. zadania gmina otrzymuje dotację z budżetu państwa.

Kierownik Ośrodka wyjaśniła, że w roku 2013 GOPS wydał trzy decyzje administracyjne potwierdzające prawo do świadczeń opieki zdrowotnej ze środków publicznych. Osoby, którym wydano decyzje spełniały przesłanki określone w ww. ustawie z dnia 27 sierpnia 2004 r. oraz spełniały kryterium dochodowe, o którym mowa w ustawie o pomocy społecznej. Na ww. cele Ośrodek poniósł znikome koszty, na które składał się jedynie papier i trzy znaczki pocztowe (wysyłka do NFZ). Świadczeniobiorcy odebrali decyzje osobiście, a wywiady środowiskowe zostały przeprowadzone podczas wyjazdów w teren do innych podopiecznych, w ramach zadań własnych. W latach ubiegłych sytuacja wyglądała podobnie: w roku 2012 wydano trzy decyzje, a w roku 2011 jedną, w związku z czym również nie występowało o dotację na ten cel.

(dowód: akta kontroli str. 16-17)

1.2. Analiza dokumentacji UG wykazała, że:

- informacja Wojewody Lubelskiego z 24 października 2012 r. o kwotach dotacji celowych na zadania zlecone ustalonych dla Gminy (w paragrafie 2010), sporządzona w oparciu o projekt ustawy budżetowej na rok 2013, wpłynęła do UG 26 października 2012 r.⁵. Dotacje zaplanowano w łącznej kwocie 1 585,2 tys. zł⁶;
- informacja Wojewody Lubelskiego z 25 lutego 2013 r. o kwotach dotacji celowych na zadania zlecone ustalonych dla Gminy, sporządzona w oparciu o ustawę budżetową na rok 2013, wpłynęła do UG 27 lutego 2013 r.⁷. Dotacje przyznano w wysokości, jak w projekcie ustawy budżetowej;
- 11 października 2012 r. wpłynęło pismo Krajowego Biura Wyborczego – Delegatura w Białej Podlaskiej (dalej KBW) informujące, że w projekcie budżetu na 2013 r. w rozdziale 75101 *Urzędy naczelných organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa* przewidziano dla Gminy środki na finansowanie kosztów prowadzenia i aktualizacji stałego rejestru wyborców w kwocie 0,8 tys. zł;
- 26 lutego 2013 r.⁸ wpłynęło pismo KBW informujące o przydzielonej Gminie (w związku z ustawą budżetową na 2013 r.) dotacji na finansowanie kosztów prowadzenia i aktualizacji stałego rejestru wyborców w 2013 r. w rozdziale 75101 w kwocie 0,8 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 8-13)

1.3. Dotacje celowe otrzymane na realizację zadań zakresu administracji publicznej, rolnictwa oraz obrony narodowej pozostawały na wspólnym koncie Gminy i Urzędu, który realizował te zadania, stosownie do obowiązujących przepisów, w tym postanowień regulaminu organizacyjnego Urzędu z dnia 26 października 2011 r. Środki na realizację zadań z zakresu zabezpieczenia społecznego były

⁴ Dz. U. z 2008 r. Nr 164, poz. 1027, ze zm.

⁵ Według art. 143 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 poz. 885, ze zm.), dysponenci części budżetowych przekazują jednostkom samorządu terytorialnego informacje o przyjętych w projekcie ustawy budżetowej kwotach dotacji na zadania z zakresu administracji rządowej do dnia 25 października.

⁶ Z tego w rozdziale: 75011 - 63,5 tys. zł; 75212 - 0,8 tys. zł; 85212 - 1 510 tys. zł; 85213 - 2,9 tys. zł oraz 85228 - 8 tys. zł.

⁷ Według art. 148 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, w terminie 21 dni od dnia ogłoszenia ustawy budżetowej dysponenci części budżetowych przekazują jednostkom samorządu terytorialnego informacje o kwotach dotacji na zadania z zakresu administracji rządowej określonych w ustawie budżetowej. Ustawa budżetowa na 2013 r. z dnia 25 stycznia 2013 r. (Dz. U. z 2013 r., poz. 169 ze zm.) została ogłoszona w dniu 5 lutego 2013 r.

⁸ Patrz przypis nr 7

przekazywane do GOPS, który realizował te zadania, stosownie do obowiązujących przepisów, w tym postanowień statutu Ośrodka z dnia 30 sierpnia 2011 r. oraz regulaminu organizacyjnego z dnia 20 grudnia 2011 r.

Wójt Gminy każdorazowo, w przypadku zmian kwot dotacji skutkujących zmianami w uchwale budżetowej Gminy, informował Urząd oraz GOPS o kwotach zaplanowanych dotacji, na podstawie art. 249 ust.1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych⁹. Jednostki te dostosowywały projekty planu do uchwały budżetowej, stosownie do art. 249 ust. 2 ww. ustawy.

W wykonaniu obowiązków określonych w art. 249 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych, Wójt Gminy opracował 5 lutego 2013 r., po podjęciu w dniu 29 stycznia 2013 r. uchwały budżetowej, plan finansowy zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych Gminie. W planie tym, w części dotyczącej rozdziału 85212 *Świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego*, wykazano błędne kwoty w pozycji *razem*. Zarówno w kolumnie dochodów, jak i wydatków podano kwotę 1 520,9 tys. zł, tj. łączną kwotę dotacji przyznanych gminie na realizację wszystkich zadań z zakresu zabezpieczenia społecznego. Suma planowanych wydatków w ww. rozdziale, wg poszczególnych paragrafów klasyfikacji budżetowej, wynosiła natomiast 1 510 tys. zł i była zgodna z przyznaną w tym rozdziale kwotą dotacji. Plan ten został 5 lutego 2013 r. przekazany Wojewodzie Lubelskiemu. Zbiorcze plany finansowe dotacji i wydatków na realizację zadań zleconych, sporządzone po zmianach uchwały budżetowej, były zgodne z tymi chwałami.

(dowód: akta kontroli str. 49-75,89-92, 153-155)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Uwagi dotyczące
badanej działalności

Zbiorczy plan finansowy dotacji i wydatków na realizację zadań zleconych w roku 2013, przekazany przez Wójta Gminy Wojewodzie Lubelskiemu 5 lutego 2013 r. został sporządzony niezgodnie z uchwałą budżetową na 2013 r.

2. Wykorzystanie dotacji z budżetu państwa na zadania z zakresu administracji rządowej oraz inne zadania zlecone ustawami.

Opis stanu
faktycznego

2.1. W roku 2013 Gmina otrzymała dotacje na zadania zlecone w łącznej kwocie 2 042,4 tys. zł, z tego na zadania z zakresu: rolnictwa - 350,2 tys. zł; administracji publicznej – 85 tys. zł; obrony narodowej - 0,8 tys. zł; zabezpieczenia społecznego – 1 606,4 tys. zł.

Dotacje otrzymano w wysokości 100% planu po zmianach, z wyjątkiem dotacji na wypłatę świadczeń rodzinnych i świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz opłacenie składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego, którą otrzymano w wysokości 97,9% planu po zmianach. Wojewoda Lubelski dokonał 23 grudnia 2013 r. blokady wydatków w kwocie 34 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 19-33, 39-41, 45-48, 76-82)

Dotacje celowe na realizację w 2013 r. zadań zleconych, poza zadaniami z zakresu administracji publicznej, wykonywanymi w ramach rozdziału 75011 *Urzędy wojewódzkie*, były przekazywane w terminach umożliwiającym pełne i terminowe

⁹ Dz. U. z 2013 r. poz. 885, ze zm.

ich wykonanie. Potwierdziły to w złożonych wyjaśnieniach Skarbnik Gminy oraz kierownik Ośrodka. Stwierdzono w szczególności, że:

- dotacje w rozdziale 75101 wpływały w sposób rytmiczny (w okresach miesięcznych) i proporcjonalny (w równych kwotach),
- dotacje z zakresu rolnictwa, na zwrot producentom rolnym podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej, otrzymano 26 kwietnia oraz 25 października 2013 r., a należne środki wypłacono rolnikom w dniach 29 kwietnia oraz 28 października 2013 r..

W kwestii przekazywania dotacji w rozdziale 75011 Skarbnik Gminy wyjaśniła, że środki z budżetu państwa wpływały terminowo, natomiast nie pokryły w pełni ponoszonych wydatków. Skarbnik Gminy wyjaśniła również: *Obecnie oficjalnie nie wykazujemy zaangażowania środków własnych w sprawozdaniu Rb-50 o wydatkach. W skład obligatoryjnych łącznych wydatków w kwocie 138 646 zł z zakresu realizacji zadań zleconych wchodzi następujące koszty stałe:*

- wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń – 126 150 zł,
- odpis na ZFŚS – 2 188 zł,
- opłaty licencyjno – serwisowe za użytkowanie systemu USC – 1 531 zł,
- opłaty licencyjno – serwisowe za użytkowanie programu Mikropesel – 2 551 zł,
- szkolenie pracowników i zakup druków USC – 6 226 zł.

W 2013 r. konieczne było przeprowadzenie remontu sali ślubów, która istnieje od 1975 r. i nie była dotychczas remontowana. Sala ta jest wykorzystywana wyłącznie do celów z zakresu zadań zleconych. Remont wykonano sposobem gospodarczym, a gmina wystąpiła tylko o dodatkowe środki w kwocie 6 142 zł na zakup materiałów, których nie otrzymała. Łączne zapotrzebowanie na dotacje w 2013 r. wynosiło 144 788 zł, z czego otrzymano 64 425 zł. Wynika z tego, że gmina dofinansowała zadania zlecone w tym rozdziale środkami własnymi w kwocie 80 363 zł. Ponadto nadmienić należy, że występują również wydatki fakultatywne dotyczące: zakupu wyposażenia i materiałów biurowych, kosztów ogrzewania, energii elektrycznej, usług pocztowych i inne – trudne do wyodrębnienia.

(dowód: akta kontroli str. 19-48, 116)

Otrzymane dotacje na realizację zadań z zakresu administracji publicznej, rolnictwa oraz obrony narodowej wykorzystano w 100%.

Wójt Gminy w trakcie 2013 r. skierował do Wojewody Lubelskiego następujące wnioski w sprawie zmian w planie dotacji celowych:

- dwukrotnie (12 marca oraz 10 września 2013 r.) wystąpił o przyznanie Gminie dotacji celowej w łącznej kwocie 350,2 tys. zł na zwrot producentom rolnym podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej. Wojewoda, decyzjami budżetowymi z 26 kwietnia oraz 23 października przyznał Gminie dotację we wnioskowanej kwocie¹⁰;
- 21 października 2013 r. wystąpił o zwiększenie dotacji celowej na realizację zadań z zakresu administracji publicznej o kwotę 25,9 tys. zł, z przeznaczeniem na wypłatę nagrody jubileuszowej pracownicy zatrudnionej na stanowisku zastępcy kierownika USC (19,8 tys. zł) oraz na koszty remontu sali ślubów (6,1 tys. zł). Decyzjami budżetowymi z 18 oraz 19 listopada Wojewoda Lubelski przyznał Gminie dotację w łącznej kwocie 19,8 tys. zł, z przeznaczeniem na sfinansowanie odpraw emerytalnych i nagród jubileuszowych dla pracowników realizujących zadania z zakresu administracji rządowej.

¹⁰ Dotacje na zwrot producentom rolnym podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej nie były ujęte w planie finansowym, gdyż zadanie to finansowane było z rezerwy celowej budżetu państwa.

Ponadto, decyzją budżetową z 24 października 2013 r. Wojewoda Lubelski przyznał Gminie (bez jej wniosku), dotację w kwocie 0,9 tys. zł, z przeznaczeniem na uzupełnienie wydatków na ubezpieczenie społeczne pracowników. Plan dotacji po zmianach w rozdziale 75011 wyniósł 84,2 tys. zł.

W pozostałych rozdziałach, w których UG realizował zadania zlecone, nie zwracano się o zwiększenie kwoty dotacji. W rozdziałach 75101 oraz 75212 *Pozostałe wydatki obronne* ostateczny plan dotacji nie zmienił się w porównaniu do planu pierwotnego (po 0,8 tys. zł). W okresie objętym kontrolą Gmina nie dochodziła należnych dotacji na zadania zlecone w postępowaniu sądowym, na podstawie art. 49 ust. 6 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego¹¹.

(dowód: akta kontroli str. 19-48)

Stosownie do wytycznych LUW, GOPS przysyłał comiesięczne zapotrzebowania na środki z budżetu państwa niezbędne do realizacji zadań zleconych z zakresu zabezpieczenia społecznego. Efektem tego było wydanie przez Wojewodę w okresie od 26 kwietnia do 15 listopada 2013 r. sześciu decyzji budżetowych, dostosowujących plan dotacji celowej w poszczególnych rozdziałach do faktycznego zapotrzebowania Ośrodka. Stwierdzono, że ostateczny plan dotacji na zadania z zakresu zabezpieczenia społecznego wyniósł:

- w rozdziale 85212 - 1 602 tys. zł, co oznaczało wzrost o 92 tys. zł w porównaniu do planu pierwotnego (1 510 tys. zł), określonego w informacji Wojewody Lubelskiego z 27 lutego 2013 r.;
- w rozdziale 85213 - 5,4 tys. zł, co oznaczało wzrost o 2,5 tys. zł w porównaniu do planu pierwotnego (2,9 tys. zł),
- w rozdziale 85228 - 8 tys. zł i nie uległ zmianie w porównaniu z planem pierwotnym,
- w rozdziale 85295 - 25 tys. zł i wynikał z decyzji budżetowych Wojewody Lubelskiego, wydanych w roku 2013; plan pierwotny nie był określony.

(dowód: akta kontroli str. 10-11, 17, 76-82)

Gmina nie wykorzystwała dotacji w łącznej kwocie 11,6 tys. zł, m.in. 10,6 tys. zł na świadczenia rodzinne oraz 0,6 tys. zł na specjalistyczne usługi opiekuńcze. Przyczyną niewykorzystania dotacji była utrata uprawnień do świadczenia pielęgnacyjnego, a także mniejsza niż planowano liczba osób korzystających ze specjalistycznych usług opiekuńczych.

Niewykorzystana dotacja została terminowo (31 grudnia 2013 r.) zwrócona do LUW.

(dowód: akta kontroli str. 19-22, 83-88)

2.2. Urząd przekazywał bez zbędnej zwłoki do GOPS otrzymane z LUW dotacje z zakresu zabezpieczenia społecznego.

(dowód: akta kontroli str. 17, 19-22)

2.3. Ze sporządzonego przez kierownika GOPS rozliczenia dotacji udzielonych z budżetu państwa (część 85/06 Województwo lubelskie) w 2013 r. oraz sprawozdania z pracy Ośrodka wynika, że dotacje w kwocie 1 557,4 tys. zł (uwzględniając 554 zł, tj. kwotę odzyskanych nienależnie pobranych świadczeń, niepodlegających zwrotowi do budżetu państwa), przeznaczone na wypłatę świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego, zostały wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem, tj. na wypłatę:

- zasiłków rodzinnych - 632,2 tys. zł (liczba świadczeń – 6283),

¹¹ Dz. U. z 2010 r. Nr 80, poz. 526, ze zm.

- dodatków do zasiłków rodzinnych - 354,1 tys. zł (liczba świadczeń – 3315)¹²,
- zasiłków pielęgnacyjnych - 112,3 tys. zł (734),
- świadczeń pielęgnacyjnych - 168,1 tys. zł (308),
- dodatków do świadczeń pielęgnacyjnych - 8,1 tys. zł (81),
- specjalnych zasiłków opiekuńczych - 22,5 tys. zł (44),
- jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka - 29 tys. zł (29),
- świadczeń z funduszu alimentacyjnego - 164,7 tys. zł (499).

Ponadto dotacje zostały wykorzystane na: opłatę składek na ubezpieczenie społeczne za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne oraz specjalny zasiłek opiekuńczy (21,6 tys. zł/145), a także na obsługę świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego w wysokości 45,4 tys. zł, tj. w kwocie nieprzekraczającej 3% otrzymanej dotacji.

(dowód: akta kontroli str. 85-88, 117-125)

Kierownik GOPS poinformowała m.in., że: *Wszyscy wnioskodawcy, ubiegający się o świadczenia, złożyli wnioski o ustalenie prawa do danego świadczenia wraz z wymaganymi dokumentami, wymienionymi w ustawie o świadczeniach rodzinnych lub w ustawie o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Pracownik Ośrodka, zajmujący się sprawami świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego, po zweryfikowaniu wniosków, przedkładał je kierownikowi, celem podjęcia decyzji. Wszystkie decyzje zostały wydane w ustawowym terminie. Wyплаты świadczeń dokonywane były terminowo. Osoby, którym przyznano świadczenia, spełniały warunki określone w przepisach. Składki na ubezpieczenie społeczne za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne lub specjalny zasiłek opiekuńczy przekazywane były do ZUS w terminie do 5 dnia każdego miesiąca, a w miesiącu grudniu do 31 dnia tego miesiąca.*

W ww. informacji kierownik GOPS określiła szczegółowo, jakie osoby były uprawnione do otrzymywania świadczeń, kryteria ich przyznawania oraz wysokość. Przedstawione dane były zgodne z przepisami prawa określonymi w ustawach z dnia: 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych¹³ oraz 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów¹⁴ i wydanych do nich przepisach wykonawczych.

Kontrole: kompleksowa gospodarki finansowej przeprowadzona w 2012 r. przez Regionalną Izbę Obrachunkową w Lublinie; dotycząca realizacji zadań z zakresu ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów przeprowadzona w GOPS przez pracowników Lubelskiego Urzędu Wojewódzkiego w Lublinie (Delegatura w Białej Podlaskiej) oraz wewnętrzna instytucjonalna (przeprowadzona przez Komisję Rewizyjną Rady Gminy) nie stwierdziły istotnych nieprawidłowości w realizacji zadań zleconych przez GOPS.

W roku 2013 nie było przypadków ukarania pracowników Urzędu lub GOPS za zaniedbania w zakresie realizacji zadań zleconych, nie wpłynęły również skargi i wnioski z tego zakresu od mieszkańców gminy.

(dowód: akta kontroli str. 132-134, 152)

2.4. GOPS, w celu dotarcia do osób kwalifikujących się do wsparcia w ramach świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego, rozpowszechniał informacje dotyczące ww. świadczeń poprzez zamieszczanie stosownych ogłoszeń na stronie

¹² Z tego z tytułu: urodzenia dziecka (24 tys. zł/24 świadczenia); opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego (73,3 tys. zł/188); samotnego wychowywania dziecka (51,8 tys. zł/299); kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego (18,4 tys. zł/243); podjęcia przez dziecko nauki poza miejscem zamieszkania (67,1 tys. zł/1164); rozpoczęcia roku szkolnego (38,9 tys. zł/389); wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej (80,6 tys. zł/1008).

¹³ Dz. U. z 2013 r. poz. 1456

¹⁴ Dz. U. z 2012 r. poz. 1228, ze zm.

internetowej gminy oraz na tablicach w Ośrodku, urządzie gminy oraz w szkole w Czemiernikach. Pracownicy socjalni na bieżąco informowali i przypominali podopiecznym Ośrodka o terminach składania wniosków o ustalenie prawa do świadczeń. Pracownik GOPS, zajmujący się świadczeniami rodzinnymi i funduszem alimentacyjnym, monitorował liczbę wnioskodawców i kontaktował się telefonicznie z osobami, które nie złożyły wniosków, a najprawdopodobniej posiadały uprawnienia do świadczeń. Wnioskodawcom oferowana była pomoc przy wypełnianiu dokumentów oraz przekazywana informacja o wszelkich należnych im świadczeniach. Wpłaty świadczeń dokonywano w jak najkrótszym terminie, często znacznie krótszym od terminu ustawowego, mając na względzie fakt, że wypłacane świadczenia stanowiły dla wielu rodzin główne źródło utrzymania. Z wykonanych przez kierownika GOPS analiz za lata 2011-2013 wynika w szczególności, że:

- liczba przyznanych zasiłków rodzinnych zmniejszyła się z 7 300 w roku 2011 do 6 813 w roku 2012 i 6 279 w roku 2013, natomiast przyznanych świadczeń z funduszu alimentacyjnego zwiększyła się z 439 w roku 2011 do 485 w roku 2012 oraz 499 w roku 2013;
- szacunkowa średnia liczba gospodarstw domowych, którym wypłacono świadczenia lub opłacono składki, w relacji do liczby gospodarstw domowych w gminie w ujęciu procentowym wyniosła 23,9% w 2011 roku, 24,1% w 2012 roku oraz 22,3% w roku 2013;
- liczba wypłaconych świadczeń i opłaconych składek na 1 000 mieszkańców gminy zmniejszyła się z 2 757 w roku 2011 do 2 713 w roku 2012 oraz 2 509 w roku 2013;
- średni miesięczny dochód na osobę w rodzinie, po otrzymaniu świadczeń rodzinnych, wzrósł: w roku 2011 o 222 zł, w roku 2012 o 307 zł, a w roku 2013 o 305 zł, natomiast dochód ten, po otrzymaniu świadczeń z funduszu alimentacyjnego wzrósł: w roku 2011 o 330 zł, w roku 2012 o 369 zł, a w roku 2013 o 443 zł;
- koszt obsługi jednego świadczenia wzrósł z kwoty 2,61 zł w roku 2011 do 3,70 zł w roku 2012 oraz 3,93 zł w roku 2013. Koszt obsługi świadczeń był sfinansowany w poszczególnych latach środkami własnymi, stanowiącymi odpowiednio 18%, 13,2% oraz 14% łącznych kosztów.

Zaległości alimentacyjne wyegzekwowane przez gminę wynosiły ok. 17% wypłaconych świadczeń. Do działań podejmowanych wobec dłużników alimentacyjnych należało w szczególności przeprowadzenie wywiadu alimentacyjnego oraz odebranie oświadczenia majątkowego, a także przekazywanie komornikowi sądowemu informacji mających wpływ na skuteczność prowadzonej egzekucji.

W latach 2011-2013 nie było decyzji ostatecznych wydanych przez samorządowe kolegium odwoławcze.

(dowód: akta kontroli str. 126-131)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

3. Sprawozdawczość budżetowa.

Opis stanu
faktycznego

Analiza danych zawartych w sporządzonych przez Urząd jednostkowych sprawozdaniach Rb-50 o dotacjach/wydatkach związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami za IV kwartał 2013 roku wykazała ich zgodność z danymi ujętymi w ewidencji księgowej. Zbiorcze sprawozdania Rb-50 o dotacjach/wydatkach związanych z wykonywaniem zadań zleconych były zgodne ze sprawozdaniami jednostkowymi sporządzonymi przez Urząd oraz GOPS. Sprawozdania zbiorcze Gminy zostały dostarczone do dysponentów głównych przekazujących dotacje (LUW oraz KBW) 5 lutego 2014 r., z zachowaniem terminu określonego w załączniku nr 44

do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej¹⁵.

(dowód: akta kontroli str. 26-37, 93-115)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

4. Płatności i dotacje celowe na realizację projektów finansowanych z udziałem środków europejskich, w ramach zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami.

Opis stanu
faktycznego

Urząd w 2013 roku nie realizował projektów finansowanych z udziałem środków europejskich dotyczących zadań z zakresu administracji rządowej.

(dowód: akta kontroli str. 135)

IV. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK¹⁶ kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Lublinie.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Lublin, dnia   marca 2014 r.

Kontroler
Marek Raczkowski
specjalista kontroli państwowej

Dyrektor
Delegatury Najwyższej Izby Kontroli
w Lublinie
Edward Lis

.....
podpis

.....
podpis

¹⁵ Dz. U. z 2014 r. poz. 119

¹⁶ Ustawa z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz. U. z 2012 r., poz. 82 ze zm.).